

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Sebastiani Henrici Penzingeri, Consistorialis
Passaviensis, Decani, & Parochi in Trauttmanstorff ad
Laitam Bonus Ordo Triplicis Formatae Concionis Moralis In
Omnia Festa Sanctorum In Amplissima ...**

Penzinger, Sebastian Heinrich

Solisbaci, 1698

Concio Prima. Textus: Hæc mando vobis, ut diligatis invicem. Joannis
cap.15. Thema: Charitas ad invicem, semen est benedictionum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51763](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51763)

OCTOBER.

IN FESTO SANCTORUM
SIMONIS ET JUDÆ.

CONCIO PRIMA.

Hæc mando vobis, ut diligatis invicem. Joan. i 5. Textus.

Charitas ad invicem, semen est benedicti- Thema.
onum.

Charitas flammea dicitur, Academicus lemmaticè in- Exordium.
scripsit causalem: *Hæc mediâ producitur aurum.* Per
flammeos, & ignitos solis radios, profundos terræ
meatus penetrantes aurum producitur: sic charitas
ad fratrem, aureum causat meritum, regale præmium, copio-
sam retributionem. Audiamus Scripturam: *Charitas operit* Textus Sacre
multitudinem peccatorum. concionatur S. Petrus ep. i. cap. 4. & Scriptura.
S. Joan. ep. i. cap. 2. *Qui diligit fratrem, in lumine manet; in*
lumine, inquam, gratiæ. Et iterum cap. 4. *Si diligamus nos in-*
vicem, Deus in nobis manet, & charitas in nobis perfecta est.
Ipsemet Christus inquit Matthæi 18. *Si duo vel tres consense-*
rint super terram, de omni re, quam petierint, fiet illis à Patre
meo. Quàm mellifluè scribunt de super Patres: *O quàm fe-* ss. Patres.
lix, & beata est anima, quæ charitatem in se habere meretur!
Charitas sitiienti potus est, esurienti cibus, in amaritudine posi-
tus dulcedo, in tristitiâ constitutis, vera, & grata consolatio, flu- S. Augustin.
uantibus portus, errantium via, peregrinantibus patria. scribit
(Oo) 2 S. Augu-

S. Augustinus Serm. 42. de tempore: & iterum de laudibus charitatis: *Charitas est, sine quâ tibi nihil prodest quodcumque habueris, quam si solum habes, tibi sufficit, habere autem omnia sacramenta, & malus esse potes, habere autem charitatem, malus esse non potes.* Unde inquit tractatu 17. in Joannem: Tu, qui Deum non vides, diligendo proximum promereris quem vides, diligendo proximum purgas oculum ad videndum Deum.

S. Paschasius. *Ex charitate celsitudo meritorum, hinc Reges sumus, hinc Sacerdotes, hinc triumphatores, hinc filii Dei sumus.* docet S. Paschasius lib. 4. in Matth. *Tunc ad alta charitas mirabiliter surgit,*

S. Gregorius. *cum ad ima proximorum se misericorditer demittit, & quæ benignè descendit ad infima, valenter recurrit ad summa.* Scribit S. Gregorius in Pastoralis. *Tale est bonum pacis, quod ex fraternâ oritur charitate, ut in rebus creatis, nihil gratiosius soleas*

S. Laurentius Justinianus. *audiri, nihil delectabilius concupisci, nihil utilius possideri.* ita habet S. Laurentius Justinianus in ligno vitæ cap. 15. Hinc S. Chrysostomus tom. 5. hom. 1. contra Amoneos intitulat charitatem: *caput omnium bonorum: Certè sciat charitatem caput esse*

S. Chrysoſt. *omnium bonorum, & radicem, & fontem, & parentem; & hom. 33. ep. 1. ad Corinth. Charitas veluti frugis quadam apicula, bona omnia undique collecta in amantis animam comportat. Invocatâ Spiritûs S. gratiâ desuper Conceptus dabo.*

CONCEPTUS I.

Confirmatio. Postquam primus homo, Adam, peccasset, & totum genus hominum in extremas miseras conjecisset, omnino clementissimè annuit unigenitus Dei Filius humanam naturam assumere, & perditum hominem redimere, multis tamen annorum millibus distulit incarnari, tandem post 4000. millia, & ultra annos elapsos, sub Imperio Augusti Octaviani, Homo in terram natus est: & opus redemptionis incœpit, ut Paulus ad Galatas cap. 4. describit: *At ubi venit plenitudo temporis, misit Deus Filium suum,*

suum, nactum ex muliere, factum sub lege, ut eos, qui sub lege erant, redimeret. Cur rectè incarnatus, ad omnium salutem Christus nascitur sub Augusto Octaviano? quomodo tunc rectè contigit plenitudo temporis? temporis felicissimi, desideratissimi, & à Patribus in limbo exoptatissimi? considerare libeat: sub Cæsare Augusto inter mortales floruisse auream charitatem, cum summâ pace, & concordia: ita S. Lucas cap. 2. *In illo tempore exiit edictum à Cæsare Augusto, ut describeretur universus orbis, hæc descriptio prima facta est à præside Syria Cyrino. Et ibant omnes, ut profiterentur singulari in suam civitatem.* Lucae cap. 2. Charitas ergò inter mortales, traxit de coelo multis annorum millibus desideratum Salvatorem, charitas inter mortales fructificavit gratiæ plenitudinem, ut dum summa floreret charitas, pax, & concordia, summum tribueret mundo solatium, universorum Salvatorem. Ita Bernardus: *Venit plenitudo temporum, & abundantia temporalium, nam ut cætera sileam, ipsa quoque pax temporalis in illo tempore tanta fuit, ut ad hominis unius edictum, describeretur universus orbis.*

CONCEPTUS II.

Jacob ad mortem decumbens vocat filios suos hac intentione, vel paternam illis benedictionem ob bona mèrita impertiri, vel ob commissa crimina eos castigare. Veniens ad filium suum primogenitum Ruben, ad eum inquit: *Ruben primogenitus meus, tu fortitudo mea, & principium doloris mei, effusus es ut aqua, non crescas, quia ascendisti cubile patris tui.* Genes. 49. Jacob malum imprecatur Ruben, *non crescas.* Malum hoc, ac imprecationem Jacobi, tollit de Tribu Ruben, Moyses Deuter. 33. *Vivat Ruben, & non moriatur.* Jacob Ruben maledicit, Moyses benedicit, Jacob Ruben condemnat, *non crescat:* Moyses absolvit: *Vivat Ruben.* Quæ mèrita inveniuntur in Ruben, ex quibus maledictio patris tollitur, à malo absolvitur? Meritum Ruben est charitas erga fratrem, patet Genes. 37. Concludunt fratres Josephum occidere: *Venite occidamus eum, & mittamus in cister-*

(O O) 3

nam

nam veterem, dicamque fera pessima devoravit eum, & tunc
 apparebit, quid illi profint somnia sua: Audiens autem hac Ru-
 ben, nitebatur liberare eum de manibus eorum, & dicebat, non
 interficiamus animam ejus, nec effundamus sanguinem ejus. Hæc
 charitas erga fratrem Joseph, Patris maledictionem in Ruben la-
 tam abstulit, à peccato absolvit, gratiâ donavit. Est hic Conce-
 ptus Didonis in Catena Græca: *Non poterat Jacob non maledi-
 cere intemperanti filio, ad posteros deterrendos, debuit autem
 illum criminis culpa liberare Moyses, quia pepercit Joseph.*

CONCEPTUS III.

Stellam, quam viderant Magi in Oriente speciatim, stellam
 ejus, hoc est, stellam Dei, Magi vocant: *Vidimus stellam ejus.*
 Matth. cap. 2. Desuper S. Maximus hom. 4. de Epiph. *Bene ejus,*
quia quamvis omnes ab eodem creata stella ipsius sint, hæc tamen
proprie Christi erat. Sed cur hæc stella, magis Dei stella, quam
 reliquæ? Respondet Sylveira tom. 5. lib. 2. cap. 4. quæst. 12. num.
 45. folio 251. *Stella, quæ cum esset in cælo, ac loco sublimi, hu-*
milibus non renuit hominibus in terrâ regentibus, famulari, hæc
esse non potest, nisi stella Dei, ex Deique halitu venire. Char-
 itatis officium præstitit hæc stella, famulata est, & iter demon-
 stravit peregrinis, charitas eam fecit præ cæteris specialiter stel-
 lam Dei: Charitativi præ cæteris Dei sunt, quibus, inquam, Deus
 suas gratias, & favores mirum elargitur.

CONCEPTUS IV.

Saul Rex legem tulerat, quâ morti damnabat maleficas, &
 fagas: *Saul abstulit magos & ariolos de terrâ,* 1. Regum cap. 28.
 Denunciant Regi famulantes: *Est mulier, Pythonem habens in*
Endor. Utique maleficam hanc captivari & ligari, dein, secun-
 dum legem latam cremari imperat? non legitur sententiali edi-
 cto mulierem hanc Pythonem habentem judicasse; quid pecca-
 tricem

tricem à lege latâ exemit? quid à supplicio ream intactam conservavit? conservavit charitas: Mulier hæc dum Regem in persona super delictum ejus inquisitum advenire intelligeret, pro eo, ut fugeret, se subduceret, totam se in charitatis obsequia impendit; Regem, & comitatum opiparo excipit convivio; audiamus Scripturam: *Mulier illa habuit vitulum pascualem in domo, & festinavit, & occidit illum, tulitque farinam, miscuit eam, & coxit azima, & posuit ante Saul, & ante servos ejus.* Ecce charitatis armis, obviavit discrimini, sicque se dignam fecit, quæ speciali privilegio eriperetur morti, inquirentes eam ad mortis sententiam cibavit, lassus ab itinere vires refudit; ergo de charitatis merito texit crimina, & urgentia mortis ignorat mandata; charitas dum alieno commodo incumbit sedula, sibi vel maxime invenitur proficua. *Non memini malâ morte mortuum, qui libenter exercuit opera charitatis.*

CONCEPTUS V.

Jacob proficiscens in Mesopotamiam conspexit in visu scalam summitate cœlum tangentem, cui Deus innitebatur, & Angeli per eam scalam ascendebant, & descendebant: *Viditque in somnis scalam stantem super terram, & cacumen illius tangens cœlum, Angelos quoque Dei ascendentes, & descendentes per eam, & Dominum innixum scale, dicentem sibi: Ego sum Dominus Deus Abraham patris tui, & Deus Isaac, terram, in quâ dormis, tibi dabo, & semini tuo.* Genes. 28. Quid hæc scala indicat? dein quæ merita Jacobi de tantâ repromissione? S. Chrysostomus hom. 6. in ep. ad Titum, per hanc scalam à Jacob visam, intignem ejus erga fratrem Esau charitatem intelligit: *Hæc scala, quæ in cœlum usque porrigitur: Ex charitate cessit Jacob fratri suo Esau, ex charitate renunciavit domui paternæ, ac deliciis domesticis, tantum bene habeat Esau, ut hic dominetur, Jacob servum agit; quiescat Esau, Jacob vigilat, deliciis fruatur, Jacob spontaneam subiit paupertatem; o verè insignis charitas! hæc charitas per scalam à terrâ sursum usque in cœlum pertingentem representatur;*

tatur; ad indicandum; uti scala à terrâ usque cœlum pertingebat, ita charitas fraterna, terrena unit cœlestibus. Deus innitebatur scalæ, nempe charitativis Deus mirò modo addictus est, usque suâ gratiâ innititur: Per scalam ascendebant, & descendebant Angeli, charitativi, inquam, continuò ac indefinenter fruuntur cœlestium spirituum subsidio, & auxilio, quàm velocissimè deferunt coram Deo, opera charitatis, ac largissima pro iis benedictionum referunt præmia, spiritus cœlestes. Audiamus S. Chryostomum: *Charitas est proprium Christiana religionis insigne, per quam discipuli noscuntur, hæc nostrorum criminum medicina est, hæc anima nostra sordes mundat, hæc scala, qua in cœlum usque rigitur, hæc denique fons omnium benedictionum.* Expresit hoc S. Paulus Apostolus 1. ad Corinth. 13.

CONCEPTUS VI.

De Charitate inquit S. Paulus: *Charitas non quarit quæ sua sunt.* Quomodo non quærit quæ sua sunt? explico me: quæ quis actu in manu suâ tenet, habet & possidet, illa non quærit, sed quærit quis ea, quæ non habet, quæ non possidet, charitas ergò non quærit quæ sua sunt, quasi omnia actu possideat, actu sit domina, omnium Dei donorum, gratiarum, & benedictionum: est hæc subtilis interpretatio Hugonis Cardinalis in citatam Pauli epistolam: *Quamobrem non quarit, quia ei nihil deficit, non quarit, quod habet charitas.* Quisquis igitur charitatis thesaurum possidet, omnia hujus mundi bona habet, omnes cœli thesauros manibus tenet, nullius rei necessitate premi potest. *Quia nihil ei deficit, non queritur, quod habetur.* Noverat hoc peritissimus ille mercator Matth. cap. 13.

CONCEPTUS VII.

S. Evangelista dicit: *Simile est regnum cœlorum homini negotiatori, querenti bonas margaritas, inventâ autem unâ pretiosâ margaritâ, abiit, & vendidit omnia, quæ habuit, & emit* eam.

cam. Plures margaritas hic mercator abiit emere, & quærere? cur ergo unicâ margaritâ inventâ contentus, jam plures comparare cessat? & intermittit? an fors in hac unâ margaritâ, omnes reliquas unâ simul reperit? Ita respondet S. Augustinus quæst. 13. in Matth. Per hanc pretiosam margaritam, charitatem proximi intelligens, quæ immensi pretii est gemma, ut pretio, & valore suo, omnes Christianarum virtutum gemmas, in immensum exsuperet, nec est, quod post inventam illam, quæratur alia, illa namque inventa, reperitur quidquid ab aliquo quæri, aut necesse cuiquam esse possit, quippè hæc, cuncta in se bona complectitur, quæ quis ad corporis, & animæ locupletationem valet desiderare, donorum & gratiarum Dei, in se complementum continens. Audiamus verba S. Augustini: *Præcepta iustitia quærens, quibus servatis cum hominibus rectè conversatur, invenit dilectionem proximi, in quo uno dicit Apostolus omnia contineri.* Patet ulterius in Christi testamento.

CONCEPTUS VIII.

Christus Servator noster, antequam iniret mortis agonem, in cenâ ultimâ fecit testamentum, ac suæ voluntatis dispositionem; utique illud, quod Discipulis, & Christianis omnibus thesaurorum Dominus legavit, ac ultimum reliquit, est pretiosissimum pretiosissimum? non enim exiguum quid, sed medullam rei bonæ, ac pretiosæ amantissimus Dominus reliquerit, censendum est. Quid ergo illud pretiosissimum, quod Christus, testamento loco, ex immensâ thesaurorum suorum copiâ reliquit, ac donavit? Joannes hoc nominat cap. 13. *Hac mando vobis, ut diligatis invicem.* Charitas est illud pretiosissimum ac inæstimabile in thesauro divino; charitas, inquit S. Ambrosius præfat. 2. ad missam: à nomine *charius*, derivata est, *quia illa charius inveniri non potest*; unde de ultimâ voluntate, & testamento Christi, charitate, & dilectione proximi imperata, concludit Oleaster in cap. 23. Genes. *Cum quod relinqueret eis, melius non haberet, reliquit mutuam charitatem.* Sufficit, inquam, ad omnem prosperitatem & salutem in via, ad gloriam, & coronam in patriâ.

Pars II.

(Pp)

triâ.

triâ. Testem pro coronide produco S. Stephanum: Actorum
cap. 7. exclamantem:

CONCEPTUS IX.

*Video celos apertos, & JESUM stantem à dextris virtutis
DEI. Cœlum referatur, Stephanum civem suum cum triumpho
recepturum; stat JESUS, Stephano omnimodè patrociniū lau-
rus, tanti favoris meritum S. Fulgentius Serm. de S. Stephano,
charitatem allegat: Per charitatem savientibus Judæis non ces-
sit, per charitatem proximi pro lapidantibus intercescit, per cha-
ritatem arguebat errantes, ut corrigerentur, per charitatem
orabat pro lapidantibus, ne punirentur, charitatis virtute subni-
xus vicit Paulum crudeliter savientem, & quem habebat in ter-
râ persecutorem, in cælo meruit habere consortem.*

Epilogus.

*Induite vos ergò sicut electi Dei, Sancti & dilecti, viscera
misericordie, benignitatem, humilitatem, modestiam, patientiam,
supportantes invicem, & donantes vobismet ipsis &c. super omnia
autem charitatem habete, quod est vinculum perfectionis,*

*& pax Christi exultet in cordibus vestris. hortor
cum S. Paulo ad Coloss. 3.*

Amen.

